ശിവപുരാണമ്/സംഹിതാ 3 (ശതരുദ്രസംഹിതാ)/അധ്യായഃ 31

http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=%5B%5D&postOptions=%5B%5D&nativize=false&url=https%3A%2F%2Fsa.wikisource.org%2F%2Fsa.wikisource.org%2Fs%2F

വേദവ്യാസഃ

നന്ദീശ്വര ഉവാച ..

അഥ വക്ഷ്യേ മുനിശ്രേഷ്ഠ ശമ്ഭോഃ ശൃണ്വവതാരകമ് ..

സ്വഭക്തദയയാ വിപ്ര നാരീസന്ദേഹഭംജകമ് .. 1 ..

ആസീത്സത്യരഥോ നാമ്നാ വിദർഭവിഷയേ നൃപഃ ..

ധർമ്മാത്മാ സത്യശീലശ്ച മഹാശൈവജനപ്രിയഃ .. 2 ..

തസ്യ രാജ്ഞസ്സുധർമേണ മഹീം പാലയതോ മുനേ ..

മഹാൻകാലോ വ്യതീയായ സുഖേന ശിവധർമ്മതഃ ..3..

കദാചിത്തസ്യ രാജ്ഞസ്തു ശാല്വൈശ്ച പുരരോധിഭിഃ ..

മഹാന്രണോ ബഭൂവാഥ ബഹുസൈന്യൈർബലോദ്ധതൈഃ ..4..

സ വിദർഭനൃപഃ കൃത്വാ സാർധം തൈർദാരുണം രണമ് ..

പ്രനഷ്ടോരുബലഃ ശാല്വൈർനിഹതോ ദൈവയോഗതഃ .. 5 ..

തസ്മിന്നൃപേ ഹതേ യുദ്ധേ ശാല്വൈസ്തു ഭയവിഹ്വലാഃ ..

സൈനികാ ഹതശേഷാശ്ച മന്ത്രിഭിസ്സഹ ദുദ്രുവുഃ .. 6 ..

അഥ തസ്യ മഹാരാജ്ഞീ രാത്രൗ സ്വപുരതോ മുനേ ..

സംരുദ്ധാ രിപുഭിര്യത്നാദന്തർവത്നീ ബഹിര്യയൗ .. 7 ..

നിർഗതാ ശോകസംതപ്താ സാ രാജമഹിഷീ ശനൈഃ..

പ്രാചീം ദിശം യയൗ ദൂരം സ്മരന്തീശപദാമ്ബുജമ്..8..

അഥ പ്രഭാതേ സാ രാജ്ഞീ ദദർശ വിമലം സരഃ..

അതീതാ ദൂരമധ്വാനം ദയയാ ശങ്കരസ്യ ഹി ..9..

തത്രാഗത്യ പ്രിയാ രാജ്ഞസ്സംതപ്താ സുകുമാരിണീ..

നിവാസാർഥം സരസ്തീരേ ഛായാവൃക്ഷമുപാശ്രയത് .. ..3.31.10..

തത്ര ദൈവവശാദ്രാജ്ഞീ മുഹൂർത്തേ സദ്ഗുണാന്വിതേ ..

അസൂത തനയം ദിവ്യം സർവലക്ഷണലക്ഷിതമ് ..11..

അഥ തജ്ജനനീ ദൈവാത്തൃഷിതാതി നൃപാങ്ഗനാ ..

സരോവതീർണാ പാനാർഥം ഗ്രസ്താ ഗ്രാഹേണ പാഥസി .. 12 ..

സ സുതോ ജാതമാത്രസ്തു ക്ഷുത്പിപാസാർദ്ദിതോ ഭൃശമ്..

രുരോദ ച സരസ്തീരേ വിനഷ്ട പിതൃമാതൃകഃ ..13..

തസ്മിന്വനേ ക്രന്ദമാനേ ജാതമാത്രേ സുതേ മുനേ ..

കൃപാന്വിതോ മഹേശോഽഭൂദന്തര്യാമീ സ രക്ഷക. ..14..

പ്രേരിതാ മനസാ കാചിദീശേന ത്രാസഹാരിണാ..

അകസ്മാദാഗതാ തത്ര ഭ്രമന്തീ ഭൈക്ഷ്യജീവിനീ..15..

സാ ത്വേകഹായനം ബാലം വഹന്തീ വിധവാ നിജമ്..
അനാഥമേകം ക്രംദന്തം ശിശുന്തത്ര ദദർശ ഹ ..16..
സാ ദൃഷ്ട്വാ തത്ര തമ്ബാലം വനേ നിർമനുജേ മുനേ ..
വിസ്മിതാതി ദ്വിജസ്ത്രീ സാ ചിചിന്തം ഹൃദയേ ബഹു ..17..
അഹോ സുമഹദാശ്ചർയ്യമിദം ദൃഷ്ടമ്മയാധുനാ ..
അസംഭാവ്യമകഥ്യം ച സർവഥാ മനസാ ഗിരാ .. 18 ..
അച്ഛിന്നനാഭിനാലോയം രസായാം കേവലം ശിശുഃ ..
ശേതേ മാതൃവിഹീനശ്ച ക്രന്ദംസ്തേജസ്വിനാം വരഃ ..19..
അസ്യ പിത്രാദയഃ ക്േപി ന സന്തീഹ സഹായിനഃ.
കാരണം കിം ബഭൂവാഥ ഹ്യഹോ ദൈവബലം മഹത് .. 3.31.20 ..
ന ജാനേ കസ്യ പുത്രോഽയമസ്യ ജ്ഞാതാത്ര കോപി ന ..
യതഃ പൃച്ഛാമ്യസ്യ ജന്യ ജാതാ ച കരുണാ മയി .. 21..
ഇച്ഛാമ്യേനം പോഷിതും ഹി ബാലമൗരസപുത്രവത് ..
സംപ്രഷ്ടും നോത്സഹേഽജ്ഞാത്വാ കുലജന്മാദി ചാസ്യ വൈ .. 22 ..
നന്ദീശ്വര ഉവാച ..
ഇതി സംചിന്ത്യമാനായാം തസ്യാം വിപ്രവരസ്ത്രിയാമ് ..
കൃപാം ചകാര മഹതീം ശംകരോ ഭക്തവത്സല..23..
ദധ്രേ ഭിക്ഷുസ്വരൂപം ഹി മഹാലീലോ മഹേശ്വരഃ..
സർവഥാ ഭക്തസുഖദോ നിരുപാധിഃ സ്വയം സദാ ..24..
തത്രാജഗാമ സഹസാ സ ഭിക്ഷുഃ പരമേശ്വരഃ ..
യത്രാസ്തി സംദേഹവതീ ദ്വിജസ്ത്രീ ജ്ഞാതുമിച്ഛതീ .. 25 ..
ഭിക്ഷുവർയ്യസ്വരൂപോഽസാവവിജ്ഞാതഗതിഃ പ്രഭുഃ ..
താമാഹ വിപ്രവനിതാം വിഹസ്യ കരുണാനിധിഃ .. 26 ..
ഭിക്ഷുവർയ്യ ഉവാച ..
സന്ദേഹം കുരു നോ ചിത്തേ വിപ്രഭാമിനി മാ ഖിദ ..
രക്ഷൈനമ്ബാലകം പ്രീത്യാ സുപവിത്രം സ്വപുത്രകമ് .. 27 ..
അനേന ശിശുനാ ശ്രേയഃ പ്രാപ്സ്യസേ ന ചിരാത്പരമ് ..
പുഷ്ണീഹി സർവഥാ ഹ്യേനം മഹാതേജസ്വിനം ശിശുമ് ..28..
നന്ദീശ്വര ഉവാച..
ഇത്യുക്തവന്തം തം ഭിക്ഷുസ്വരൂപം കരുണാനിധിമ് ..
സാ വിപ്രവനിതാ ശമ്ഭും പ്രീത്യാ പപ്രച്ഛ സാദരമ് .. 29 ..
വിപ്രവനിതോവാച ..
ത്വദാജ്ഞയൈനം ബാലം ഹി രക്ഷിഷ്യാമി സ്വപുത്രവത്..
പൗക്ഷ്യാമി നാത്ര സന്ദേഹോ മദ്ഭാഗ്യാത്ത്വമിഹാഗതഃ ..3.31.30..
തഥാപി ജ്ഞാതുമിച്ഛാമി വിശേഷേണ തു തത്ത്വതഃ ..
കോയം കസ്യ സുതശ്ചായം കസ്ത്വമത്ര സമാഗതഃ .. .. 31 ..
മുഹുർമമ സമായാതി ജ്ഞാനം ഭിക്ഷുവര പ്രഭോ ..
ത്വം ശിവഃ കരുണാസിന്ധുസ്ത്വദ്ഭക്തോയം ശിശുഃ പുരാ .. 32 ..
കേനചിത്കർമദോഷേണ സമ്പ്രാപ്തോയം ദശാമിമാമ് ..

തദ്ഭുക്ത്വാ പരമം ശ്രേയഃ പ്രാപ്സ്യതേ ത്വദനുഗ്രഹാത് .. 33 ..
ത്വന്മായയൈവ സാഹം വൈ മാർഗഭ്രഷ്ടാ വിമോഹിതാ ..
ആഗതാ പ്രേഷിതാ ത്വത്തോ ഹ്യസ്യ രക്ഷണഹേതുതഃ .. 34 ..
.. നന്ദീശ്വര ഉവാച ..
ഇതി തദ്ദർശനപ്രാപ്തവിജ്ഞാനാം വിപ്രകാമിനീമ് ..
ജ്ഞാതുകാമാം വിശേഷേണ പ്രോചേ ഭിക്ഷുതനുശ്ശിവഃ .. 35 ..
.. ഭിക്ഷുവര്യ്യ ഉവാച ..
ശൃണു പ്രീത്യാ വിപ്രപത്നി ബാലസ്യാസ്യ പുരേഹിതമ് ..
സർവമന്യസ്യ സുപ്രീത്യാ വക്ഷ്യതേ തത്ത്വതോഽനഘേ .. 36 ..
സുതോ വിദർഭരാജസ്യ ശിവഭക്തസ്യ ധീമതഃ ..
അയം സത്യരഥസ്യൈവ സ്വധർമനിരതസ്യ ഹി ..37..
ശൃണു സത്യരഥോ രാജാ ഹതഃ ശാല്വേ രണേ പരൈഃ ..
തത്പത്നീ നിശി സുവ്യഗ്രാ നിര്യയൗ സ്വഗൃഹാദ്ദ്രുതമ് .. 38 ..
അസൂത തനയം ചൈനം സമായാതാ പ്രഗേഽത്ര ഹി ..
സരോവതീർണാ തൃഷയാ ഗ്രസ്താ ഗ്രാഹേണ ദൈവതഃ .. 39 ..
നന്ദീശ്വര ഉവാച ..
ഇതി തസ്യ സമുത്പത്തിം തത്പിതുഃ സംഗരേ മൃതിമ് ..
തന്മാതൃമരണം ഗ്രാഹാത്സർവം തസ്യ ന്യവേദയത്..3.31.40..
അഥ സാ ബ്രഹ്മാണീ സാ ഹി വിസ്മിതാതി മുനീശ്വര ..
പുനഃ പപ്രച്ഛ തം ഭിക്ഷും ജ്ഞാനിനം സിദ്ധരൂപകമ് ..41..
ബ്രാഹ്മണ്യുവാച ..
സ രാജ്ഞോഽസ്യ പിതാ ഭിക്ഷോ വരഭോഗാന്തരേവ ഹി ..
കസ്മാച്ഛാല്വൈസ്സ്വരിപുഭിസ്സ്വല്പേഹൈശ്ച വിഘാതിതഃ .. 42 ..
കസ്മാദസ്യ ശിശോർമാതാ ഗ്രാഹേണാശു സുഭക്ഷിതാ ..
യസ്മാദനാഥോയം ജാതോ വിബന്ധുശ്ചൈവ ജന്മതഃ .. 43 ..
കസ്മാത്സുതോ മമാപീഹ സുദരിദ്രോ ഹി ഭിക്ഷുകഃ ..
ഭവേത്കഥം സുഖം ഭിക്ഷോ പുത്രയോരനയോർവദ ..44..
നന്ദീശ്വര ഉവാച ..
ഇതി തസ്യാ വചഃ ശ്രുത്വാ സ ഭിക്ഷുഃ പരമേശ്വരഃ ..
വിപ്രപത്ന്യാഃ പ്രസന്നാത്മാ പ്രോവാച വിഹസംശ്ച താമ്..45..
ഭിക്ഷുവര്യ്യ ഉവാച ..
വിപ്രപത്നി വിശേഷേണ സർവപ്രശ്നാന്വദാമി തേ ..
ശൃണു ത്വം സാവധാനേന ചരിത്രമിദമുത്തമമ്..46..
അമുഷ്യ ബാലസ്യ പിതാ സ വിദർഭമഹീപതിഃ ..
പൂർവജന്മനി പാണ്ഡ്യോഽസൗ ബഭൂവ നൃപസത്തമഃ ..47..
സ ശൈവനൃപതിർധർമാത്പാലയന്നിഖിലാ മഹീമ് ..
സ്വപ്രജാം രംജയാമാസ സർവോപദ്രവനാശനഃ ..48..
കദാചിത്സ ഹി സർവേശം പ്രദോഷേ പര്യപൂജയത്..
ത്രയോദശ്യാം നിരാഹാരോ ദിവാനക്തവ്രതീ ശിവമ് ..49..

തസ്യ പൂജയതഃ ശമ്ഭും പ്രദോഷേ ഗിരിശം രതേ ..
മഹാഞ്ഛബ്ദോ ബഭൂവാഥ വികടസ്സർവഥാ പുരേ ..3.31.50..
തമാകർണ്യ രവം സോഽഥ രാജാ ത്യക്തശിവാർചനഃ..
രിപ്വാഗമനശംകാതോ നിര്യയൗ ഭവനാദ്ബഹിഃ ..51..
ഏതസ്മിന്നേവ കാലേ തു തസ്യാമാത്യോ മഹാബലീ ..
ഗൃഹീതശസ്ത്രസാമന്തോ രാജാന്തികമുപായയൗ ..52..
തന്ദൃഷ്ട്വാ ശത്രുസാമന്തം മഹാക്രോധേന വിഹ്വലഃ ..
അവിചാര്യ വ്യഷന്തസ്യ ശിരശ്ഛേദമകാരയത്.. 53..
അസമാപ്യേ ശപൂജാന്താമശുചിർനഷ്ടധീർനൃപഃ ..
രാത്രൗ ചകാര സുപ്രീത്യാ ഭോജനന്നഷ്ടമംഗലഃ..54..
വിദർഭേ സോഭവദ്രാജാ ജന്മനീഹ ശിവവ്രതീ..
ശിവാർചനാന്തരായേണ പരൈർഭോഗാംന്തരേ ഹതഃ .. 95 ..
തത്പുത്രോ യഃ പൂർവഭവേ സോഽസ്മിഞ്ജന്മനി തത്സുതഃ ..
അഹമേവ ഹതൈശ്വർയ്യഃ ശിവപൂജാ വ്യതിക്രമാത് ..56..
അസ്യ മാതാ പൂർവഭവേ സപത്നീം ഛദ്മനാഹരത്..
ഭക്ഷിതാ തേന പാപേന ഗ്രാഹേണാഽസ്മിൻഭവേ ഹി സാ..57..
ഏഷാ പ്രവൃത്തിരേതേഷാം ഭവത്യൈ പരികീർതിതാ ..
അനർചിതാ ശിവാ ഭക്ത്യാ പ്രാപ്നുവന്തി ദരിദ്രതാമ് ..59.
ഏഷ തേ തനയഃ പൂർവജന്മനി ബ്രാഹ്മണോത്തമഃ..
പ്രതിഗ്രഹൈർവയോ നിന്യേ ന യജ്ഞാദ്യൈസ്സുകർമഭിഃ ..59..
അതോ ദാരിദ്ര്യമാപന്നഃ പുത്രസ്തേ ദ്വിജഭാമിനി ..
തദ്ദോഷപരിഹാരാർഥം ശരണം ശംകരം വ്രജ .. 3.31.60 ..
ഏതാഭ്യാം ഖലു ബാലാഭ്യാം ശിവപൂജാവിധീയതാമ് ..
ഉപവീതാനന്തരം ഹി ശിവഃ ശ്രേയഃ കരിഷ്യതി .. 61 ..
നന്ദീശ്വര ഉവാച ..
ഇതി താമുപദിശ്യാഥ ഭിക്ഷുവർണ്യതനുഃ ശിവഃ ..
സ്വരൂപം ദർശയാമാസ പരമം ഭക്തവത്സലഃ .. 62 ..
അഥ സാ വിപ്രവനിതാ ജ്ഞാത്വാ തം ശംകരമ്പ്രഭുമ്..
സുപ്രണമ്യ ഹി തുഷ്ടാവ പ്രേമ്ണാ ഗദ്ഗദയാ ഗിരാ ..63..
തതസ്സ ഭഗവാഞ്ഛമ്ഭുർധൃതഭിക്ഷുതനുർദ്രുതമ് ..
പശ്യന്ത്യാ വിപ്രപന്ത്യാസ്തു തത്രൈവാന്തരധീയത ..64..
അഥ തസ്മിൻ ഗതേ ഭിക്ഷൗ വിശ്രബ്ധാ ബ്രാഹ്മണീ ച സാ..
തമർഭകം സമാദായ സസ്വപുത്രാ ഗൃഹം യയൗ ..65 ..
ഏകചക്രാഹ്വയേ രമ്യേ ഗ്രാമ്യേ കൃത നികേതനാ ..
സ്വപുത്രം രാജപുത്രം ച വരാന്നൈശ്ച വ്യവർദ്ധയത് .. 66 ..
ബ്രാഹ്മണൈ കൃതസംസ്കാരൗ കൃതോപനയനൗ ച തൗ ..
വവൃധാതേ സ്വഗേഹേ ച ശിവപൂജനതത്പരൗ ..67..
തൗ ശാണ്ഡില്യമുനേസ്താത നിദേശാന്നിയമ സ്ഥിതൗ..
പ്രദോഷേ ചക്രതുഃ ശമ്ഭോഃ പൂജാം കൃത്വാ വ്രതം ശുഭമ്.. 68 ..

കദാചിദ്ദ്വിജപുത്രേണ വിനാ്യസൗ രാജനന്ദനഃ ..
നദ്യാം സ്നാതും ഗതഃ പ്രാപ നിധാനകലശം വരമ് ..69..
ഏവം പൂജയതോഃ ശമ്ഭും രാജദ്വിജകുമാരയോഃ ..
സുഖേനൈവ വ്യതീയായ തയോർമാസചതുഷ്ടയമ് ..3.31.70..
ഏവമർചയതോഃ ശമ്ഭും ഭൂയോപി പരയാ മുദാ ..
സമ്വത്സരോ വ്യതീയായ തസ്മിന്നേവ തയോർഗൃഹേ .. 71 ..
സമ്വത്സരേ വ്യതിക്രാന്തേ സ രാജതനയോ മുനേ ..
ഗത്വാ വനാന്തേ വിപ്രേണ ശിവസ്യാനുഗ്രഹാദ്വിഭോഃ .. 72 ..
അകസ്മാദാഗതാം തത്ര ദത്താം തജ്ജനകേന ഹ ..
വിവാഹ്യ ഗന്ധർവസുതാം ചക്രേ രാജ്യമകണ്ടകമ് .. 73 ..
യാ വിപ്രവനിതാ പൂർവംതമപുഷ്ണാത്സ്വപുത്രവത്..
സൈവ മാതാഭവത്തസ്യ സ ഭ്രാതാ ദ്വിജനന്ദനഃ .. 74 ..
ഇത്ഥമാരാധ്യ ദേവേശം ധർമഗുപ്താഹ്വയസ്സ വൈ ..
വിദർഭ വിഷയേ രാജ്ഞ്യാ തയാ ഭോഗം ചകാര ഹ ..74...
ഭിക്ഷുവർയ്യാവതാരസ്തേ വർണിതശ്ച മയാധുനാ ..
ശിവസ്യ ധർമഗുപ്താഹ്വ നൃപബാലസുഖപ്രദഃ .. 76 ..
ഏതദാഖ്യാനമനഘം പവിത്രം പാവനം മഹത് ..
ധർമാർഥകാമമോക്ഷാണാം സാധനം സർവകാമദമ് .. 77 ..
യ ഏതച്ഛൃണുയാന്നിത്യം ശ്രാവയേദ്വാ സമാഹിതഃ..
സ ഭുക്ത്വേഹാഖിലാൻകാമാൻസോന്തേ ശിവപുരമ്വ്രജേത് ..78..
ഇതി ശ്രീ ശിവമഹാപുരാണേ തൃതീയശതരുദ്രസംഹിതായാം ഭിക്ഷുവർയ്യാഹ്വശിവാവതാരചരിത്രവർണനംനാമൈകത്രിംശോ്ധ്യായഃ ..31..

ഓം P.R.IYER 12-9-2024

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ശിവപുരാണമ്/സംഹിതാ_3_(ശതരുദ്രസംഹിതാ)/അധ്യായഃ_31&oldid=103953" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്